

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Árma Budapesten 2 kr., vidéken 2 kr.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai átszállással: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, Adóhivatali és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:

délelőtt 10 óráig délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyí a egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 696.

Kiadóhivatali Telefon: 383

Esti Hírlap

Budapest, június 23.
A Sima Ferencz mandátumának megsemmisítéséről szóló bizottsági jelentést a képviselőház az igazságügy-miniszter indítványára vizsgálta.

A kakas országa.

A francia kakas, a republikánusok házi madara, ismét vigan kukorékol. Egyelőre nincs semmi baj, megalakult a kormány. Elég szerencsés a lista. Nem azért, mintha valami nagyon kiváló embereket ültetne a bársonyszékekbe. Ezt nem foghatja rájuk senki. De szerencsés a lista azért, mert jól csoportosítja a pártokat, s nagy többséget biztosít az új kormánynak, — legalább egyelőre.

A külügyek vezetője megmaradt. Delcassé, a békülékeny, marad a hivatalában. Ő megmutatta eddig is, hogy jó külügyminiszter, mert nagyokat tud nyelni. Az angol-francia viszályt tisztára a nyeldeköljével intézte el, s az ő puhasága csinált Marchandból nemzeti hőst. Ami talán hiba. De az ő minisztersége alatt hidegedett meg a francia-orosz barátság és hidegedett meg a francia-német gyűlölség is. Ez már nem hiba, hanem vivmány az európai békére. Ma már nem rajonganak úgy Párisban az oroszokért, mint néhány éve, de nem is gyűlölik úgy a prussiant, mint

korábban. Így történt, hogy most már arról beszélnek; vajha a nagy utazó német császár kedvet kapna a párisi világiállítást meglátogatni. Páris rajongó tisztelettel fogadná.

Delcassé tehát nagy nyereség az új kabinetnek, és nem kevésbé az Gallifet tábornok, az új hadügyminiszter. Már maga az a körülmény, hogy katona a hadügyminiszter, most sokat nyom a latban. Gallifet azonkívül okos katona. Juttat a czivilnek is, a hadseregnek is. Barátja a revízióknak, pártfogója volt Picquartnak, követelte az ördögsgiget rab ügyének teljes tisztázását, de a további felelősségre vonásokat és üldözéseket mindenáron el akarja kerülni. Az a kívánsága, hogy «veszünk véget a zenének», s ma Párisban ez a legokosabb és lepolitikusabb kívánság.

Legérdekesebb alakja az új kormánynak Millerand, az új kereskedelmi miniszter. Fiatal, agilis, eleven eszű ember. És szocialista. Az első szocialista miniszter Európában. Vele az új kormány egy erős pártot nyer meg, mely a Dupuy-kabinetet megbuktatta. S a fiatal újságíró (még nincs negyven éves) minisztersége roppant érdekes kísérlet lesz, amelyből az egész kontinens szerezhet tanulságot. Odaállítanak egy szocialistát ahoz a tárczához, amelybe a munkáskérdés tartozik. S mi nézhetjük, hogy mi lesz ebből? Vagy

Millerand változik meg, s lesz olyan miniszter, mintha sohase lett volna szocialista, s ez akkor rendkívül hasznos tanulság a világnak. Vagy a szocialista erősebb benne, s hozzáfog mindenféle munkáskérdés megoldásához, reformjához, s ez még hasznosabb tanulság lesz a világnak. Szóval Millerand megérdemli az egész világ figyelmét. Olyan pompás «probekaninchen», amilyent nem egyhamar lát az ember.

Tehát megvan a kakas kabinetje! Megoldva a válság, amely már olyan fenyegető kezdett lenni. Épen idején. Dreyfus hajója, a Sfax már nagyon közel jár a kontinenshez. Arra utasíthaták a sebes hadihajót, hogy mérsékelt sietséggel jöjjön, de eivégre a lassu haladás is csak a közeledés, s már nagy volt a veszedelem, hogy Dreyfus hamarabb érkezik meg, mint Waldeck-Rousseau. Ebből pedig kolosszális bajok nőhetnek volna ki. Ezeket is elkerülte szerencsésen a kakas országa.

De azért még nem mult el minden baj. Ma június huszonharmadikát írunk, s huszonhetedikén a Sfax már francia partot ér. Dreyfus francia földre teszi a lábát. S ez vihart jelent. Az előjelei már mutatkoznak. A hazafias liga Rennesbe igyekszik, s Derouléde, az isteni Paul Derouléde már hirdeti a lapokban, hogy ő is ott lesz. Ahol pedig ő megjelenik, ott megvan a botrány.

Az új kormányra nehéz napok várnak.

Sima.

Le a kalappal a magyar parlament és a magyar kormány előtt!... Az egész világ sajtója így fog nyilatkozni holnap, s mi méltán büszkék lehetünk a parlament mai határozatára.

Kicsi dologból lett. Sima Ferencz a szentesi képviselő több adósságot csinált a kelletténél. Legalább többet, mint amennyit megfizetni tud. Ez az ő dolga. Elég baj az neki, hogy rászakad ezért a temérdek perköltség, s mindennapos vendég lesz a hivatalos lap apróbetűs hasábjain. De a szentesi követ ellen egyik türelmetlen hitelezője csődöt is kért, s a bíróság el is rendelte, még pedig jogerősen elrendelte Sima Ferencz ellen a csődöt.

Ez már nem tisztára magánügy. Aki csőd alatt van, az nem lehet képviselő. Kimondja az összeférhetlenségi törvény. Három nap alatt tartozik lemondani a mandátumáról, s ha ezt nem teszi, egyszerűen elveszik tőle. Ha nem megy önként, kizárják.

Ez a törvény. S ezen az alapon tegnap az összeférhetlenségi bizottság kimondotta, hogy Sima Ferencz mandátuma érvénytelen, és Szentesen új választást kell kitűzni.

Nyári klubok.

— Az *Esti Hírlap* eredeti tárczája. —

A társaskörök, kaszinók és klubok a nyári időben néptelenek és a tagok nyári klubokat rögtönöznek, amelyeknek nincsenek alapszabályai, de amelyekért olykor elég borsos tagsági díjat fizetnek.

Mert hát ezek a nyári klubok a divatos fürdőhelyeken, a tengerparton, a navasok derekán, egy rajnai gőzös földéltén, vagy a legrosszabb esetben Ós-Budavárban alakulnak. Ajánlás «két tag részéről» nem szükséges. A «felvételt» többnyire így történik.

— Nini Zdenkó! hol veszed itt magadat?

— Hát te, csavargó?

— Engedd, hogy bemutassalak.

Következnek a kézzsoritások és a «mozgó» «repülő» nyári klub egy taggal gazdagabb.

Egy eldugott, de regényes fekvésű fürdőhely nyári klubjának «pletykapad»-

ján élénk nyelvpörgéssel tárgyalják egy valóságos báró megérkezését, aki a gyönyörű, fiatal feleségét is magával hozta.

— Be kár! sóhajja a fürdői gyógyszerész felesége. Az a gőgös magnásasszony tönkreteszi a mi kedélyes, család életünket.

— Az igaz, eddig nem ismertük a kottériákat, klikkeket...

— Na miattam pipeskedhetik és akármilyen magasan hordja is az orrát; én ugyan meg nem alázkodom előtte!

— En se!

— De én sem ám!

Valóságos összeesküvést forraltak a gyanútlan jövevény ellen, s mi történt? Már az uzsonnakávénál, mi alatt a cigány a szép nótákat huzta, egy asztalnál ültek a fiatal bárónéval, aki nagyon kedves, igénytelen, szerény menyec ke volt.

A férfiakat elszédítette a szépsége, a nőket pedig azzal hódította meg, hogy semmiben se kérkedett a mignássággal. Izléssel, de minden fényezés nél-

kül öltözött; nem kérkedett az előkelő öszezöttetéssel és nem emlegette a jövedelmét, az ékszereit, az uradalmait.

Egy hét se telt el és már elválhatatlanok voltak a patyikusné, a doktorné, a szomszéd kasznárné, az ügyvédne, a vasuti mérnökne és a «kis báróné».

Történt azonban, hogy egy világlátott turista is a fürdőcskébe vetődött. Egy pillanat alatt tájékozódott és bámulva kérdezte:

— Lám! hát az isteni N. N. is itt van!

— Ki az? kérdezték.

— Nos hát az az enivaló ballerina, az X. báró felesége.

— Ballerina?

Ezt a kérdést a mérnökne, doktorné, ügyvédne, patyikusné, kasznárné egyszerre ejtették ki és mikor a «kis báróné», a szokott természetes jókedvvel közéjük toppant, hogy hát mi lesz a tervezett kirándulással; . . egyhangulag az felelték:

— Sajnálom . . . migrénem van.

Es azontul mindaddig migrénje volt az egész hölgykoszorúnak, míg a kis báróné észre nem vette, hogy mi lett őket: Jót nevetett és azontul beírta a férjével, aki már is duzzogott, hogy elhanyagolja a sok vidéki liba kedvéért,

A fővárosban rekedt szalmaözvegyek Ós-Budavárban kaszinóznak.

Az egyik «bácsi» ugyancsak megjárta, pedig még csak tiznapos szalmaözvegy.

A felesége faira ment a mamájához és elhatározta, hogy az egész nyarat ott tölti. A férjével, akit mint politikust és publicistát egyaránt sokan ismernek, abban állapotok meg, hogy a szerkesztő ur minden kéthétben meglátogassa a szép asszonyt.

— Itt a fehérenemű szekrény kulcsa, szólt bucsuzáskor a távozó feleség, mindent szép rendben megtalálsz, amire szükséged lesz.

A férj nem vette észre azt a ravasz pillantást, mely a kulcs átadását kísérte; pedig azt hitte magáról, hogy diplomatanak született.

Ma pedig az történt meg, hogy a magyar képviselőház ezt a bizottsági jelentést *nem vette tudomásul* és visszautasította a bizottsághoz azzal, hogy járjon el teljesen a házszabályok rendelkezése szerint, amelyeket a megidézés aprólékos dolgaiban nem követelt elég hiven.

«Le a kalappal uraim, ez az új óra!»

Ime bizonyosság róla, hogy nem pusztán frázis, testté vált valóság az ige: a törvény törvény mindenkinek, s nem arra való, hogy a barátokat kibujtassuk alóla, hogy az ellenséget kétszeresen sújthassuk. Egyformán jár az igazság mindenkinek, s noha a határozat mindenben helyesnek és igazságosnak látszik, még is megsemmisítik azt, mert bizonyos formások körül nem jártak el teljes szabályszerűséggel. Ez pedig annyit tesz magyarárn, hogy nem elég igazságos ítéletet mondani, de ezt az ítéletet úgy kell meghozni, hogy semmi kétség ne férhessen hozzá, hogy minden ízében megtámadhatatlan legyen, hogy még a látszatát se mutassa, mintha nem egyforma mérlegen mérnének mindenkinek ebben az országban.

A parlamentben ma szenvedélyes szavakat hallottunk az ellenzék részéről. Azon kezdtek, hogy: *ime még mindig uralkodik a régi rendszer.* De hallottunk komoly és higgadt, igazságos szavakat is. Ezeket pedig hallottuk a kormányelnöktől, az igazságügyminiszertől, akiknek az indítványára hozták meg azt a határozatot, amely büszkesége lehet a magyar parlamentnek.

A Sima személye, az ő kényes és kellemetlen ügye itt teljesen mellékes. Az is mellékes, vajjon sikerül e neki ügyeit rendezni, vagy nem. De az már nem mellékes, hogy a képviselőház egyik legszélsebb ellenzéki tagjával, az utolsó

Lelőnyével szemben, mikor teljesen megvan a jogi igazság, a forma kedvéért az egész szabadelvűpárt, élén a vezérével sikra száll!

Ez a mai nap történelmi eseménye.

POLITIKA.

Az igazságügyi palota. A képviselőház igazságügyi bizottsága *Szilágyi Dező* elnöklésével tartott mai ülésén, amelyen a kormány részéről *Piász Sándor* miniszter volt jelen, tárgyalás alá vette és minden vita és változtatás nélkül elfogadta az igazságügyi palotáról és költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatot, s megbizta Engelmayer előadót, hogy álláspontját képviselje a pénzügyi bizottság előtt, amelynek előzetes tárgyalásra szintén ki van adva a törvényjavaslat.

Az Osztrák-Magyar bank közgyűlése. Bécsből távirják a Budapesti Tudósítónak, hogy az Osztrák-Magyar bank közgyűlése valamennyi szavazattal egy ellenében jóváhagyta a választmányt a bankszabályzatok illetőleg újabb megállapított és különös körülmények folytán még szükségessé vált intézkedésekre nézve.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

A bal folyosón *Sima Ferencz* dolgáról beszélnek. Ma fogják ugyanis bejelenteni, hogy *Sima Ferencz*, mert csődbe került, mandátum-vesztessé vált. Az ellenzék ebben a tárgyan vitára készült, mert a dologban házszabálysértést lát.

Az ülés megnyitása után *Apáthy Péter* az összeférhetlenségi bizottság elnöke jelenti, hogy *Sima Ferencz* ellen csődöt kértek, ez jogérvényessé vált és így *Sima* mandátumát veszti.

— Jogtalanság történt — hangzik a szélsőbaloldaltól.

— *A házszabályokhoz kívánok szólni* — szólal fel *Ugron Gábor*.

Sima Ferencz csödéje.

Ugron Gábor: A Házszabályok tudomásul vételt rendelnek. A házszabályok 315. szakasza azt írja elő, hogy az üz-

szeférhetlenségi bizottság tartozik a képviselőt megidézni. Ha pedig a képviselő nem jelentkezik, az elnöknek jelentést kell tenni, aki aztán harmincz napi határidőt tűz ki. Kérdés, megtörtént-e mindezt? Ettől teszi függővé további eljárását.

A jelentést akarjuk hallani zug fel a szélsőbaloldaltól.

Perczel Béni az összeférhetlenségi bizottság jelentését olvassa. Az ellenzék gunyos megjegyzésekkel kíséri:

— *Botrány! Házszabálysértés!* szólanak közbe *Polcner Jenő* és *Pichler Győző*.

— *Halljuk a különvéleményt!* követelődnek a szélsőbaloldaltól.

— A kézbesítésről szóló vevényt kérjük! kiált közbe *Polónyi Géza*.

Tóth János felolvassa *Rátkay* bizottsági tag különvéleményét, mely szerint *Simát szabályszerűen meg nem idézték*.

— Kérem felolvasni, mikép történt a kézbesítés — szól közbe *Ugron Gábor*.

— Mindig a régi rezsin! *Rudnyánszky* kiált *Visontai Soma*.

Tóth: Olvassa a különvéleményt és a kézbesítés módját.

— *A Sima adatai csak hamisítás lehet, kiált közbe* *Poányi Géza*.

— Halljuk az ügyvéd beadványát — kiáltják a szélsőbaloldaltól.

Tóth: Káldor ügyvéd *Sima Ferencz* megbizottja.

Sima Ferencz né? kérdik.

Tóth Igen. (Általános derűtlenség) Az ügyvéd beadványából kitűnik, hogy *Sima* az összeférhetlenségi bizottság ülésén *nem jelenhetik meg*. És most *Ugron Gábor* beszél.

Ugron Sándor.

Ugron Gábor: Felindulás vesz erőt rajtam.

— Hahaha! Hahaha! hangzik fel jobboldaltól a nevetés.

Ugron Gábor: Ne lárnozsanak, hanem szégyeljék magukat. *Walkins* angol képviselőt üldözte a hatalom, de az üldözésből a szólásszabadság kelt ki. Ebből az esetből is az igazságnak kell feltámadnia. A képviselőház a maga bizottságaiba ne kopókat, hanem bírákat ültessen.

— Rendrel Rendrel! hangzik fel a jobboldaltól.

Perczel elnök figyelmezteti a szót a parlamenti illemre.

Ugron Gábor: Igazságot szolgáltatassanak, ne vadászatot rendezzenek.

— Ugy van! Ugy van! zug a szélsőbaloldaltól.

Ugron: Igazságot akarunk. A házszabályok 135. szakasza azt rendeli, hogy a bejelentett összeférhetlenségi eset megvizsgálására annak közlésétől számított tizenöt napon belül a bizottság határnapot tűz és annak idejéről és helyéről úgy a képviselőt, mint a bejelentőt, ha az a háznak tagja értesíti és záros határidő alatt a kérdés megvitatására szolgáló adatokat maga elé terjeszti.

Ez nem történt meg. Az iratokon *Sima Ferencz* szerepel. *Sima Ferencz* szerepelt a bizottság előtt is és nem maga az országos képviselő. Csodálja, hogy ily fontos kérdésben a bizottság ily kevés jogkörrel támasztott. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a bizottság ítéletét nem fogadja el és az ügy rendszeres tárgyalásra a bizottsághoz visszautasítandó.

Helyes! Helyes! zug a szélsőbaloldaltól.

Horánszky beszél.

Horánszky Nándor hangsúlyozza a kérdés nagy fontosságát. Itt ha hiba történt, nem lehet szó restitúción integrum. Ha a bizottság korrekten jár el, a Ház nem szólhat hozzá a határozathoz. De örködnünk kell a Házszabályok helyes és korrekt megtartása felé. Egy képviselőnek, ha csőd alatt van is, míg mandátuma meg nem szűnt, minden ügyiratot, idézést, végzést, nem perrendszerűen, hanem személyesen kell kézbesíteni. Ez nem történt meg. Ezért a Ház *küldje vissza a jelentést a bizottsághoz* azzal, hogy az idézést *Simának a Házszabályok 135. szakaszának megfelelően kézbesítse*. Ezt indítványozza. (Zajos helyeslés az ellenzéken s a jobbközépen.)

Barta Ödön is fejtegeti, hogy az idézést nem kézbesíthetik a tömeggondnoknak, akinek hatásköre csak a vagyoni ügyekre terjed ki, de a képviselőt közjogi és politikai vonatkozású ügyekben nem képviselheti.

Förster Ottó elég lesz már, hiszen tisztázva van a kérdés.

Eljárulom az asszonyka pokoli tervét. Ő ugyanis rémségesen féltékeny volt és jól tudta, hogy férje, amint kiteszi a lábát a házból, megcsalja; rutul megcsalja.

Ezt tudta; de hogyan bizonyosodjék meg róla?

— Mert hazudni kitűnően tud a gazember, sziszegte a fogai közt. Irásban és élőszóval is megesküszik, hogy hű volt és hű marad.

Pompás öltele támadt. Eszébe jutott, hogy a férje négy év előtt, egy évi házasságuk után így szólt hozzá:

— Édesem, tedd félre a selyem harisnyáimat, sok helyet foglalnak el és agyis csak ünnepélyes alkalmakkor használok!

Mire az asszony csodálkozva nézett rá, egy évig mindennap ünnepélyes alkalom lehetett, mert a férje ura minden reggel ezeket a szinesen csikozott, a térd fölé érő fekete selyem harisnyákat használta, mért kezdi most a régi rövid czérnaszekliket viselni.

— Hjah, kedvesem, takarékoskodnunk kell! felelt a kérdező.

Gyanu fészkelte magát a fiatal asszony agyába és ez a gyanu csak öreg-

bedett valahányszor férje a képviselővel s hírlapíró kollégákkal bankettezni ment és ehhez — selyem harisnyát húzott.

Most hát az egy tucsat selyem harisnyát egészen előre tette a szekrénybe, a czérnaszeklik garmadája mellé és az utolsó ölelés után ismételtlen mondá:

— Aztán ne hadd el a zsebkendődet, édesem!

Mondom, két hétig tartott a jeles férfiú szaimabzvegysége, midőn a felesége váratlanul megérkezett.

— Te itt vagy? kérdé meglepetve a férj. Éppen ma akartam kimenni.

— Valamit a fehérneműszekrényben felejtettem.

— Hiszen magammal vihettél volna, miért nem irtad meg?

— Félttem, hogy nem akadsz rá. Add ide a kulcsot.

A férj mit sem gyanítva adta át a kulcsot. Az asszony idegesen nyitotta ki a szekrényt és felajánlta rebotte:

— Tíz ünnepélyes alkalom!

Heves jelenet kezdődött. A jeles publicista olyan fényesen védelmezte az álláspontját, hogy a menyecske hitt a szavainak. Fájdalom a kibékülés pill-

anatában új bűnjel merült föl: A tizedik pár selyem harisnyán — amelyet a férj éppen akkor viselt, — két csokros női harisnyakötő volt.

Erre a diplomata-publicista nem tudott kadenciát. A szegény fiatal asszony e napokban adja be a válókeresetét, ha a férje addig ki nem vágja magát.

Egy méltóságos asszony két elvirult leányával a Tátra vidékre ment, hogy amit a farsang elmulasztott, azt a nyár tegye jóvá.

Nagy lábon éltek, sokat költöttek és még többet beszéltek a távollevő papa fényes állásáról, magas összeköttetéséről, nagy jövedelméről, fővárosi házáról és a falusi lirtokáról.

Nem esoda, hogy csakhamar támadt «udvaruk.» A legnagyobb része a körülöttük forgoló úttal és előrehaladt korai uraknak csak éppen staffáznak volt jó, de egy porosz gárda hadnagy, komoly figyelmet érdemelt.

A papája Berlinben Justizrath, egy ménikeje hetvenöt éves aggszűz Hamburgban öt tengerjáró hajónak a tulajdonosa, az Onkel Friedrich Posenben Ritter-

gutsbesitzer és millióit az öcsköre hagyja.

Ő maga egy Vilmos bajszu, melssenj kék szemű, jól megtermett hosszú legény akinek Manfréd a keresztneve.

— Ah mama! sóhajtott a méltóságos asszony első szülőt leánya; ha a férjemet Manfrédnek hívják... Manfrédnek!

— Türelem leányom, türelem! felelt a mama.

Attól kezdve még többet beszélt a papa jövedelméről, vagyonáról, magas állásáról és csak olyankor szűnített, a mikor Manfréd az Onkel Friedrich millióiról és a Tante Grethe hajóiról beszélt.

Együtt voltak a reggeli sétától az esti hangverseny utániig, napról-napra. Manfréd hadnagy mindig kedves, előzékeny, vig társalgó volt és az egész társaság irigylte ő méltóságát e zsákmányért.

Történt azonban egy napon, hogy a gárdahadnagy ur nagyon szomoruan jött a reggeli sétához.

— Was fehl Ihnen? kérdezte a méltóságos asszony részvétellel.

A hadnagy elmondta, hogy szomorú levelet kapott. Onkel Heinrich aggasz,

Palányi és Visontai által fel- szö-
lésre, de elvtársaik leintik.

Ragályi Béla összeférhetlenségi
bizottsági tag azt bizonyítja, hogy
a bizottságnak meg kellett semmisítenie
a mandátumot.

Az igazságügyminiszter.

Most **Plósz Sándor** igazságügyminisz-
ter áll fel s mély csend közepett je-
lentí ki; hogy nincs felderítve az a
kérdés, hogy az idézést Símának kezé-
hez kézbesítették-e. Mert csak ez a he-
lyes kézbesítés. E körülmény felderíté-
sére szerinte a határozat visszaadandó
a bizottságnak. (Zajos helyeslés az el-
lenzéken és a jobbközépen.)

Visontai a miniszter kijelentése
után eláll a felzárólástól.

Egy kis vihar.

Rátkay László noha különvéleményt
adott be, lemond a bizottsági tagságról
(Helyeslés az ellenzéken.)

Gajári Ödön elítéli, hogy **Ugron** az
összeférhetlenségi bizottság tekintélyét
akarja leszállítani. De ő annak igazolá-
sára, hogy pártja a személyes ellen-
tetteket bíraskodásában nem érvénye-
síti...

Ugron: De hogy nem! Hiszen ez a
politikájuk! (Ugy van! az ellenzéken.)

Gajári: Az a vád, hogy a szabad-
elvű párt személyes gyűlölségi politikát
üz, mindig hazugság volt.

Ugron és az egész ellenzék: Mindig
igaz volt.

Gajári: Nem követem **Ugron** baráto-
mat e téren...

Ugron: Nem is szokása! (Derűtség.)

Gajári Ödön kijelenti, hogy a mi-
niszter álláspontját ő is magáévá teszi,
de megjegyzi, hogy ebből a bizottság
tekintélyét csorbitó következtetést nem
lehet levonni.

Polónyi kijelenti, hogy nem a bizott-
ság tekintélyéről, hanem a házszabályok
megtartásáról van szó.

A miniszterelnök szava.

A miniszterelnök emelkedik fel szó-
lásra. Nagy érdeklődéssel hallgatják.

Szell Kálmán szerint szem előtt kell
tartani mindig, hogy a házszabályok

hoán megbetegedett, neki hozzá kellene
viesni, de nem mehet.

— Miért nem? Kíváncsiaskodott mind
a két nagyságos kisasszony.

— Mert... mert... kifogyott a
pénzem és a papa, akit egy igen ko-
moly ügyben ide kerétem, csak egy
hét múlva jön és hoz pénzt is ma-
gával.

A méltóságos asszonynak feltűnt az
«igen komoly ügy» és nevette jegyezte
meg:

— Ez az egész baja?

— Nem elég ez? két heti szállodai
költség, uti pénz...

— Ha megengedi, nagy örömmel se-
gítem ki ebből a «nagy» bajból!

A hadnagy ur eleinte hallani sem
akart róla, de végre engedett. Kifizette
a tartozásait és szivreható bucsuzás
után elutazott. Az utolsó szava ez volt:

— Auf Wiedersehen!

De bizony kevés kilátás van arra,
hogy viszont lássák egymást. Egy ott
felejtett berlini lapból megtudták a méltó-
ságos hölgyek, hogy a fess hadnagy
urat sikkasztás miatt és mint katonas-
szökevényit is keresik.

Veszedelemes dolog
nyári klubokban sze-
relmi regényeket szólni!

megtartásának. Kételemek támadtak,
hogy az összeférhetlenségi bizottság
felfogása helyes volt-e vagy se.

Ő is helyesli, hogy az ügyet a bi-
zottsághoz visszautasítsák. Látja, azon-
ban **Gajári** véleményét, hogy nem lehet
a bizottság eljárásának elitélése. (He-
lyeslés a jobboldalon.)

Vissza a bizottsághoz.

A szavazásra kerülne a sor. A sor-
rendre nézve azonban eltérés van.

Szilágyi Dezső szerint **Horánszky**
indítványát teszi fel az elnök szavazására.
Azután az igazságügyminiszterét.

— **Hogy szót ér?** — kérdi **Visontai**
Soma.

Szilágyi Dezső: A képviselő ur az
egyedül lehet itt a Házban, aki ezt
nem tudja. (Általános derűtség.) És ha
egyiket sem fogadják el, ekkor ez any-
nyit jelent, hogy a Ház tudomásul vette
a bizottság jelentését.

Horánszky Nándor csak a kézbe-
sítés szabálytalanságát akarta konsta-
tálni.

Visontai Soma kijelenti, hogy ő azt
mondta, hogy az igazságügyminiszter
nézetét elfogadja, de nem az indítvá-
nyát. Szerinte csak **Horánszky** indít-
ványára áll fenn.

Szilágyi Dezső szerint az igazság-
ügyminiszter is módus prozedendit
ajánlott és így neki is van indítványa.
Két indítvány van: **Horánszky** és az
igazságügyminiszteré.

Felolvassák az indítványokat. Ebből
kötünk, hogy a két indítvány azonos.

Horánszky erre visszavonja indít-
ványát.

A Ház nagy többsége elfogadta az
igazságügyi miniszter indítványát. A
jobboldalon a szavazásnál ülve marad-
tak a bizottság tagjai, kivülük **Szerb**
György és még négyen.

Az ügyet tehát a bizottsághoz vissza-
utasították.

Öt perc szünet.

Kisebbségi jelentésű iratokat olvasnak
fel és ezután, mielőtt napirendre térné-
nek át, az elnök öt percznyi szünetet
ad. A honatyák a folyosóra vonul-
nak, ahol a vita egyes csoportok-
ban még tovább folyik. Különösen
nagy a csoportosulás **Szilágyi Dezső**,
Ugron Gábor és **Polónyi Géza** körül.
A folyosón hirtelen jár, hogy az egész ösz-
szeférhetlenségi bizottság lemond. Az-
ról is beszélnek, hogy a bizottság **Ug-
ron** Gábort provokálja. A szünet eltel-
telt a folyosó kiürül, odabent **Apponyi** **Al-
bert**et hívja föl a jegyző.

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert azért szólal fel, hogy
szavazatát megokolja, bár erre a mi-
niszterelnök tegnapi beszéde után szük-
ség nem volna. Beszédének keretét szab
és ebből kizárja a múlt közjogi vitáit.
Kifejti a vámszövetség közjogi krité-
riumát, amely nem találhatik fel sem a
régiben sem az új javaslatban. Hogy
mennyiben nevezhető ez a javas-
lat provizóriumnak, e felett már
kimerült a vita. A jelenlegi javas-
lat jobban domborítja ki a közjogi
részeket, mint az előbbi. Komjáthyval
és **Bartával** polemizál. Az adott visz-
onyok alatt, valami be nem állható kör-
ülmény értendő. A kormány abban a
meggyőződésben van, hogy az Ausztria-
val való gazdasági szövetség megszaki-
tása Magyarország érdekében nem volna.
Törekvése tehát, hogy azt fentartsa.

A miniszterelnök tegnapi beszédére
hivatkozik, amelyben a gazdasági kö-
zösségről olyan formában nyilatko-

zott, amely teljesen tiszta képét tárja
a dolegnak élénk. A miniszterelnök
őszinte volt, bevallotta, hogy egy a kü-
lönállásnak, valamint a közösségnek
is vannak előnyei és hátrányai.
A miniszterelnök tisztán az ob-
jektív gazdasági érdekeket állította
előnk. A kormány azzal, hogy ezt a
törvényjavaslatot megcsinálta, megsze-
rezte azokat az előfeltételeket, amelyek
szükségesek ahhoz, hogy Magyarország
adott alkalommal a külön állásra át-
térjen. (Ugy van! Ugy van! a jobb-
oldalon.)

A kormány hitvallása, hogy a közös-
ség előnyösebb az országra. Ezt tisztelni
kell, de tiszteletreméltó az a törekvés
is, amely a különválás felé törekszik. Es
most arra tér rá, hogy mért hajlandó ő
most többet koncedálni, mint eddig —
amint ezt **Bartha** állítja. **Komjáthy**
beszédével foglalkozik. Az ott fel-
hozott érvek nem teszik szólóra
a komolyság benyomását. Nem akar
mindannyira visszatérni, csak egye-
sekre. Így **Komjáthy** azt kérde, van-e
junktim a fogyasztási adók átutalása
és a bankszabádalom között. A mi
kormányunk jelét adta annak, hogy
a biztosítékokat komolyan veszi és
ezeknek érvényt fog szerezni.

Komjáthy kifogásolta azt is, hogy a
kormány az osztrák rendeleteket nem
mutatta be. A mi kormányunk köteles-
ségszerűen megtette azt, hogy magának
a dolgok állásáról tájékozást szerzett,
ennél többet megtenni kötelessége nem
volt. (Helyes! Helyes! a jobboldalon.)

Nekünk is, önöknek is nemcsak az
elvi harc a feladatunk, hanem meg
kell mutatni a nemzetnek azt is, hogy
milyen kereskedelmi politikát akarunk
mi folytatni a közös, önök pedig a kü-
lön vámtérület alapján. De ott még
nem vagyunk. Általános a meggyőződés,
hogy az autonóm vámtarifaiban s a
kereskedelmi szerződésekben az ország
érdekei nincsenek kellően megvédve.

Egyenlővé kell tenni a magyar
mezőgazdaság védelmét az osz-
trák ipar védelmével. A független-
ségi párt még általános alapvonalait
sem mutatta fel annak a gazdasági
politikának, melyet az önálló vámtérü-
leten kívánna folytatni. Ezt kell tisztába
hozni a közvélemény előtt s ezt a
feladatot a függetlenségi párt még nem
oldotta meg. Hát vajon védvamos poli-
tikával akarják az ipart intenzíven
fejlesztetni, vagy a szabad kereskedelem
a helyesebb. **Komjáthy** egy középutról
s valami alkalmazkodó gazdasági poli-
tikáról beszél. Nyerstermekeink kivite-
lének például Németországot akarja
biztosítani. Ugy járhatnánk, hogy vagy
nem tudnánk termékeink a piacra
jutni, vagy a külföldi konkurrenzia
nyomná el. Ezeket a kérdéseket kell
tehát mindenekelőtt a közvélemény
előtt tisztázni.

Általános a meggyőződés, hogy az
ellenéges ausztriai áramlatok a gazda-
sági közösség fentartását lehetetlenné
fogják tenni. De a felmerült nehézségek
inkább közjogi és politikai, mint gaz-
dasági természetűek s így remélhető,
hogy a közjogi akadályok elenyészletése
esetén a közgazdasági nehézségek in-
kább lesznek legyőzhetőek.

Ausztriában a legfőbb közjogi nehé-
ség abban állt, hogy ott nem akarták
belátni, hogy Magyarország közjoga
visszavonhatatlan s azt nem lehet érin-
teni, ha a magyar államférfiak önérzé-
tesen megvédik. Ezt látták az ischli

klauzulához való merev ragaszkodás-
ban is.

Ami a gazdasági különválást illeti,
kétségtelen, hogy a gazdasági közösség
fentartását, ami, a mi érdekünk is, még
sokkal nagyobb mértékben teszi szük-
ségesse Ausztria érdeke. Minden téves
jelszó dacára is kétségtelen, hogy ezt
Ausztriában belátják. Ezért ragasz-
kodtak annyira a kiegyezés peren-
válásához. Az téves állítás, hogy
Ausztriában alkotmány nélküli állapot
van. Ott csak fejjakadt a parlamenti
gépezet; ez nálunk is megesezt, de
azért ugyan rossz néven vettük volna
ha minket bárki alkotmány nélkülieknek
tekintett volna. Ezért nem érkezett el
az ideje az 1967: XII. t.-cikkben az
alkotmány nélkülség esetére fentartott
konzekvenziáknak.

Apponyi azt kívánja, hogy **Szell** a
belkormányzatban is olyan fényes poli-
tikai sikert érjen el, mint közjogi és
közgazdasági téren. Sok hiba történt az
utóbbi időben a belkormányzat terén.
Ezeket kell orvosolni azoknak, kiknek
feladata a magyar nemzeti állam képi-
tésében való közremunkálás. Ebben a
munkában is teljes erejével fogja **Szell**
támogatni. A kiegyezési javaslatot el-
fogadja.

Apponyi a Ház minden oldalán fel-
hangzó zúgó eljenzés közt ül vissza
helyére. Minden oldalról sietnek üdvöz-
lésére. **Szell** is hozzá megy s készszorí-
tással üdvözli.

Barta Ödön személyi kérdésben
tesz rövid megjegyzést. Megtisztelő je-
lenségnek mondja, hogy **Apponyi** ér-
veit kritika tárgyává tette. **Polónyi Géza**
emelkedik fel szólásra.

Polónyi Géza.

Polónyi Géza röviden akar beszélni,
mert kevés az idő.

— Az nem baj! Csak halljuk! biz-
tatja **Polczner Jenő**.

Polónyi Géza bíralt alá akarja venni
a szőnyegen fekvő törvényjavaslatot,
vajjon megfelel-e törvényeinknek, köz-
gazdasági érdekeinknek, biztosít-e elő-
nyöket. Elismeri, hogy **Apponyi Albert**
gróf felszólalása értelmében a múlt ál-
lapotokkal szemben kétségtelen előnyö-
sebb az új kiegyezés.

Az új tarifa felállítását szükségesnek
tartja. A függetlenségi párt hiva az ön-
álló vámtérületnek, nem járulhat tehát
a javasathoz. Ő azonban, bár nem
fogadja el, de örömmel üdvözli, mert
ezen javaslat halálhőrgése az át-
kos kiegyezésnek. Meggyőződése az, hogy
ez az utolsó törvényjavaslat, amelylyel
Magyarország foglalkozik és foglalkoz-
ni fog a közös ügyek tekintetében. E kér-
désből ki kell küszöbölni a politikai
érdeket — mondta a miniszterelnök.
Hát e berendezéseket nem politikai
tekintetből csinálják? — Őt politikai
okok vezetik abban, amikor az önálló
vámtérület követeli, mert ezen a révén
következik a politikai függetlenség.

Nem engedi kibuvadni e kérdés alul
a politikát, mert ezzel szorosan ösz-
szefügg.

— Ugy van! Ugy van! hangzik a
szélsőbaloldaltól.

Magyarországon harmincz év óta az
őstermelés egy lépéssel sem haladt
előbbre a közös vámtérület mel-
lett, pedig Magyarország rendel-
kezik minden eszközzel az előbbre ha-
ladáshoz. Hallotta annak konstatacióját,
hogy az osztrákoknak sokkal inkább
érdeklükben van a kiegyezés megkötése,
mint nekünk. Ezt jó lesz, ha a kor-

mány megszívleli és el nem feledné.
(Helyesítés a szélsőbaloldalon.)

Ausztria ipara nyugot felé nem versenyképes, ellenben a magyar ipar versenyképessé vált, de különösen az östermetés tekintetében nyugaton nincs vetélytársunk.

Az osztrákok azt mondják, hogy Magyarország kizsákmányolja őket. Különösen ócsárolják a kiegyezést, bensőleg azonban örülnek neki. Ez a kiegyezés olyan mint egy foot-ball lapda, mind egyik rug rajta egyet és aki nagyobb rug rajta, az a győző.

Nyujtsa a kormány a gazdasági kérdésekben bizonyosságot, megnyugvást. A miniszterelnök és az előadó azt mondják, hogy ez a javaslat megszünteti a bizonytalanságot. Igaz-e ez? Ez precorium az osztrákkal szemben. Az, hogy nálunk fenn fog állni 1907-ig, az bizonyos, de Ausztriában így áll-e a dolog? Ott a viszonzosság a 14. szakasz alapján lép életbe, tehát szükségrendelettel. Nekünk biztosíték kell erre nézve, hogy Ausztria nem fog-e bennünket kijátszani, Ausztriának tetszésére van bízva a törvény felbontása.

Abban, hogy Széll miniszterelnök közjogunkat megvédi, bizik. Nem így azonban az osztrák kormányban. (Derült-ség!) A függetlenségi pártnak joga eszmódja lett volna tiltakozni, hogy a paktumon bármilyen kis eltérés történjék is, ezt azonban nem tette, mert nem akarta, hogy a magyar király szava felett az osztrák császár döntőn és nem engedhette ezt meg áldozatok árán sem. Kérdi, hogy ha a kiegyezés lejár, miként szerződünk a külállamokkal. Abban, hogy a kiegyezés lejáratát kitérítették, bizonyos háttérrel lát.

Határozati javaslatot nyujt be, amely a fennálló vámterületre és azzal kapcsolatosan a vámtarifára vonatkozik, kijelentvén, hogy ő és elvtársai amellett Kossuth Ferenc határozati javaslatához is hozzájárulnak. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Perczel Dezső elnök indítványozza, hogy abban az esetben, ha a Ház holnap a kiegyezési javaslattal végezne, folytatólagosan tárgyalja a sör-, ásványolaj- és cukoradónak biztosításáról szóló az égetett szeszes italok után járó vámról, a kiviteire szánt cukor és alkohol tartalmú gyártmányokra vonatkozó törvényjavaslatokat.

Székely Kálmán miniszterelnök hozzájárul ehhez, a tárgyalás módjára vonatkozólag azt ajánlja, hogy miután ezek a javaslatok összefüggők, egy általános tárgyalás alá vétessenek.

Helyes, helyes! hangzik fel minden oldalról és ezzel az ülés délután fél három óra után véget ért.

A francziák új kormánya.

— Távirati tudósítások. —

Waldeck-Rousseau-nak sikerült a kabinetjét összeállítani. A francia hivatalos lap mai száma közli is már az új minisztérium kinevezését.

Itt adjuk az új kormány névsorát:
Waldeck-Rousseau — elnökség és belügy,

- Delcassé — külügy,
- Gallifet tábornok — hadügy,
- Lanessan — haditengerészet,
- Monis — igazságügy,
- Caillaux — pénzügy,
- Millerand — kereskedelem,
- Leygues — közoktatásügy,
- Decrais — gyarmatügy.

Jean Dupuy — földmívelésügy,
Baudin — közmunkatügy.

Waldeck-Rousseau kormányra jutása, hír szerint, lényeges személyi változásokat fog maga után vonni. Beszélnek, hogy Blanc, a párisi rendőrfőnök lemond és helyét Lepine foglalja el; Zurlinden tábornok, Páris katonai kormányzója, nyugalmába megy és ama magasrangú katonatisztek, köztük Hartschmidt tábornok ellen, akik ezredparancsaikban a revizió ellen izgattak, fegyelmi vizsgálatot indítottak.

De most lássuk, kik azok a férfiak, akik elég bátrak voltak arra, hogy a francia zűrzavarba rendet hozzanak.

(Waldeck-Rousseau.)

Waldeck-Rousseau, akinek arcképe is közöljük, nem új ember Franciaország politikájában. Galette idejében, a nagy miniszteriumban, mint belügyminiszter foglalt helyet, Casimir-Périer visszalépésekor Faure-val szemben 184 szavazatot kapott a köztársasági elnökválasztáskor. Ferry második miniszterségekor is

belügyminiszter volt, az 1885-iki választáskor még fellepett, de aztán visszalépett a politikai pályától és teljesen az ügyvédi gyakorlatnak élve, Páris legelső ügyvédjévé küzdötte föl magát. Legnevezetesebb pöre volt, amikor Eiffelt megvédte, ama vádak ellen, hogy a Panama pénzéből sokat kapott. Waldeck-Rousseautól Párisban sokat várnak és kormányra jutásának őszintén örülnek.

(Gallifet-tábornok.)

Gallifet Gaston Sándor Agost lovassági tábornok az új hadügyminiszter, akinek arcképe szintén itt láthatjuk olvasóink. Az új hadügyminiszter 1830. január 23-án

született Párisba, már 1848 óta szolgálja a francia lovasságot, résztvett a mexikói és a német hadjáratban, az utóbbiban hadifogságba került, kiszabadulván segített a kommun-t levern, Afrikában is kitüntette magát, Gambetta a IX. hadtest parancsnokává tette, Boulanger hadügyminiszter el-távolította az állásából, de Bouanger bukása után ismét elfoglalta azt, 1890-ben nyugalmába helyezték. Gallifet a Dreyfus-

ügyben is szerepelt és egy erős hangú levelel jelentékenyen előmozdította a revizió-mozgalmát.

(A kereskedelmi miniszter.)

Millerand Sándor még csak negyven éves, 1859-ben született. Ő is ügyvédkedett, 1884-ben radikális programmal a párisi község tanácsba választották, 1885-ben pedig mérsékelt szocialista programmal a kamarába jutott be, Millerand Sándor, aki

egyszerűsint a «Lanterne» nek főszerkesztője, tudunkkal Európában az első szocialistapárti képviselőből lett miniszter. Az ő arcképe is bemutatjuk.

(A többiek.)

Decrais Lajos Albert gyarmatügyi miniszter 1838-ban született s 1882-ben külügyminiszter volt, de rövid ideig űlt csak a bársonyszékében s előbb Romába, majd Bécs-be ment francia nagykövetnek. — Caillaux Sándor Eugen Orleansban született, a Brogije-Fourton miniszteriumnak volt tagja. — Lanessan Arthur tengerészeti miniszter, kiváló természettudományi és politikai író. 1891—95-ben Indo-Kína Kormányzója volt és csak két év óta képviselő. — Dupuy János földmívelésügyi miniszter a Petit Parison főszerkesztője eddig nem szerepelt a politika terén, de köztársasági érzelmeiben senki sem kételkedik. — Monis Antal igazságügyminiszter a nyolcvanas években Bordeaux-t képviselte a parlamentben, a függetlenek csoportjához tartozik, 1891 óta a szenátus baloldali tagja és a revizió őszinte s erőlyes híve. — Baudin Antal közmunka-miniszter még csak 26 éves, az utolsó választáskor jutott a kamarába, a radikális szocialistákhoz tartozik, s e tekintetben még az új kereskedelmi miniszter is túl tesz.

A legújabb távirataink.

Páris, június 22.

Mongeot posta- és táviratügyi államtitkár lesz. Az új miniszterek holnap délután öt órakor az Elysée-palotában Loubet elnökielte alatt tanácskozássra ülnek össze. Hír szerint még a miniszterek nyilatkozása előtt megindítják az eljárás egyes katonatisztek ellen, akik szóval vagy írásban vétettek a fegyvel ellen. Azt hiszik, hogy Metzinger tábornok ellen nem fognak eljárni, de igenis Hartschmidt tábornok és Saxe ezredes ellen. A miniszteri nyilatkozatban a kormány annak a hangsúlyozására fog szoritkozni, hogy a kabinet tisztán akar kikerülni a jelenlegi válságból. Arra fogja kérni a parlamentet, hogy tettei szerint ne pedig a benne lévő személyek szerint ítélje meg és összetartásra fogja felszólítani a republikánusokat.

Alighogy a minisztérium megalakult, mindenféle híreket terjesztettek a közvélemény nyugtalanítására. Az a híresztelés, hogy a minisztérium elhatározta a kamara einapólasát, teljesen valótlan.

Páris, június 23.

A mérsékelt új republikánus lapok szerint az új kabinet megalakulása nagy meglepetést okozott. A radikális és revizionista lapok gratulálnak Waldeck-Rousseau-nak a bátorságához.

Ugyanilyen szellemben nyilatkoznak a szocialista újságok.

Páris, június 22.

A miniszteri listát a kamara folyosóján nem igen kedvezően fogadják. Millerand és Baudin neve különösen Méline híveit és a monarkistákat bántja. Gallifet pedig a nacionalistáknak és a szocialisták egy részének nem tetszik.

A Courier de Soir jelentése szerint: Millerand úgy nyilatkozott, hogy az új kabinet tagjai a politikai programot háttérbe szoritották, hogy a köztársaság ellenségei ellen küzdhessenek. Gallifet azt mondta, hogy szemére vetik 1871-iki eselekedeteit. Akkor a törvényt és az alkotmányt védelmezte, amint ma is, mikor a hadsereg kellenél többet beszél, a többség a törvény és az alkotmány szolgálatában áll.

Páris, június 23.

A Matin jelentése szerint Gallifet hadügyminiszter Zurlinden tábornok helyett Brugère tábornokot nevezi ki Páris kormányzójává, Boisdeffre és Gonse tábornokokat elbocsátja a hadsereg kötelékéből, Pellieux tábornokot rendelkezési állományba helyezi és Rogét tábornokot áthelyezi Párisból.

A Dreyfus-ügy.

Páris, június 23.

Qesnay de Beaupaire azt írja az Echo de Paris-ban, hogy a rennesi haditörvényszék elé két olyan tanuvallomást fog terjeszteni, amelyek megerősítik Dreyfus bűnösségét. A tanuk személye ki fog zárni minden kétséget.

TÁVIRATOK

Hegedüs Sándor gyásza.

Kolozsvár, június 23. (Az Esti Hírlap távirata.) Hegedüs Sándor miniszter anyja özvegy Hegedüs Sándorné ma délelőtt tizenegy óra harmincz perczer meghalt.

Halászkok szerencsétlensége.

Brest, június 22. (Az Esti Hírlap távirata.) Két halászbarká nyílt tengeren felborult. Tizenkét ember vízbe fullt.

A békekonferencia.

Béga, június 22. (Az Esti Hírlap távirata.) A szárazföldi hadseregek felszerelése kérdésében kiküldött első bizottság első albizottsága ma ülést tartott, amelyen tudomásul vette Den Beer Portugal vezérőrnagy, németalföldi szakértő-delegátus jelentését: Az albizottság ülése után teljes ülést tartott az első bizottság és husz szavazattal kettő ellenében elfogadta az albizottságnak azt a javaslatát, amely szerint a lecsapódásnál szétrobbanó lövedékek használatát tilos. A tanácskozás folyamán bizonyos híresztelésekkel szemben konstatálták, hogy Tübingában nincs fegyvergyár és hogy a német kormány soha sem szándékozott olyan lövedékeket behozni, amelyeknek magja nincs teljesen beburkolva. Ezek a híresztelések egy tübingai egyetemi tanárnak a kísérleteire vezetendők vissza. A bizottság továbbá egyhangulag elhatározta, hogy öt éven belül ne legyen szabad lég-hajóból vagy hasonló eszköz segítésével löni. A fegyverek és a haditengerészeti ügyek kérdését később tartandó konferencián fogják tárgyalni, egyelőre pedig ajánlják a kormánynak e kérdés tanulmányozását. Végül valamennyi szavazattal egy ellenében elhatározták, hogy olyan lövedékeket, amelyek mérgezők,

egy fojtó gáskat terjesztenek, nem szabad használni.

A szibériai deportáció.

Pétervár, június 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A deportáció megszüntetésére teendő intézkedések végett kiküldött bizottság elnöke a Journal de St. Petersburgban felhívást tesz közzé, amelyben mindenkit, úgy a belföldön, mint külföldön, felszólít, hogy erre a kérdésre vonatkozó tapasztalásait közölje a pétervári fogházak igazgatóságával.

Bülow kitüntetése.

Berlin, június 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A császár Bülow külügyminisztert grófi rangra emelte.

VÁROSI ÜGYEK

— (Uj honpolgárok.) Halmos János polgármester kezébe ma tették le a honpolgári esküt Welz Rezső Antal császár és királyi tüzérezredes, Bartos Ferencz Gottfried bírósági hivatalnok, Helvey Ambrosch Mária pozsonyi magánzó és Seyderhelm Richárd részelővágó.

(A pénzügyi bizottság ülése.)

A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottsága Vasiljevits János tanácsos elnöke alatt ülést tartott. A bizottság Seregi Zoltán dr. tanácsjegyző előadása mellett foglalkozott Magyar gázizzófény részvénytársaság ajánlatával a székesfőváros világitásának Auer rendszerre való átalakítása tárgyában. Megállapította azután a bizottság a második kerület Apostol-utca és névtelen dűlő ut között levő vízrendezési költségeinek fedezetét; a folyó évi költségeloirányzatban csatornák tisztítása című fejezetnél felmerült 3591 forintnyi túlkiadás lezedetét és határozott a kilenczedik kerületi Ullői-ut és Markotányos-utca sarkán levő telek folyótólágos bérbeadása tárgyában.

A kivetett adók.

A tegnap kirótt III. osztályú kereseti adótelekekből közöljük a következőket:

II. kerület: Doktor Frigyes dr. 80, Laczkovich Elemér dr. 30, Kepes László dr. 400 korona.

IV kerület: Hoffer Miksa és Schnitzer Simon 290, Papp Emil 240, Büchler Zsigmond és Löwenheim Izidor 290, Weisz Adolf 769, Bánhegyi József 2400, Szilágyi Béja 300, Emoser Ferenczné 200, Laczkó Henrik 200, Stern Simon és Adolf 2000, Kertész Pál 200, Weisz Armin 280, Oszterreicher Edéné 1480, Wack Keresztély 300, Némái József dr. 80, Windisch Adolf és neje 760, Pongrácz Sándor dr. 200, Steiner Béla dr. 160, Eisler Zsigmond dr. 60, Rácz Géza dr. 74, Zsóri Istvánné 310, özv. Wachsmann Adolfné 300, Weitzenfeld Illés 300, Wodianer Arthur és Hugó 6800, Radó Sámuel dr. 280, Fürst Tivadar 436, Miener Emil 240, Henger Antal 800, Picker Jakabné 2440 korona.

V. kerület: Word és Zerkovitz 600, Fischer Adolf 2000, Frank Rudolf 550, Bende Ödön dr. 290, Aczél Karoly dr. 72, Bleyer Vilmos dr. 228, Weisz Miksa dr. 250, Schmidl Ignác 600, Heischmann József 1110, Beer és Rosenberg 360, Molnár Gyula dr. 230, Kellner és Christianas 300, Mangold Ármán dr. 400, Zsigmond Jenő dr. 480, Mai és tsa 1000, Bernstein József és fia 2400, Kánitz és fia 1990, Paunecz Sándor 4200, Mautner és Wilcsék 1300, Silberberger és Hoffmann 600 korona.

VI. kerület: Bárdos József 280. ifj. Polák Jakab 234, Horovitz Ármán 240, Sommer Lipót 400, Kerbler Ferencz 650, Lasz-

lauer Samu 200, Neumann Ármán dr. 810, Hálpert Akós dr. 242, Splihál Károly 754, Goldzieher Julesa 340, Schmidl Sándorné 232, Deutsch F. Károly 570, özv. Königsstein Ignáczné 723, Mangold Manó 420, Nagy Lajos és Bodánszky Gusztáv 580, Holczler Ede 1142, Hoffer Márkus 575, korona.

VII. kerület: Klein Péter és társa 608, Onrada Ferencz 612, Singer Márkus 300, Siemens és Halske 2800, Horovitz Géza dr. 60, Schwarz Nándor dr. 100, Braun Gábor 240, Michel Terézia 400, Steinfeld Miksa 308, Braun testvérek 2640, Bel-Braun Arthur 680, Thék Endre 1920, Rosner Ignác 410, Kerényi Ábrám és tsa 240 korona.

IX. kerület: Paczka László 9, Tövbögyi Elemér dr. 158, Rudnyánszky Gyula 115 korona.

TÖRVÉNY ELŐTT.

— Uzsora szönyeggel és ékszerrel. Tausinger Zsigmond ékszerész 1895. márciusában Klug Gyula és Dröhlich Gyula pénzügyőrök Braun Rezső báró, huszártiszt számára 585 forintot ékszer vásároltak. 150 frtot átadtak a megszorult gavalérnak, a többi pénzt ellenben megtartották maguknak. Tausinger sikkasztás miatt jelentette fel őket a vizsgálat során azzal védekeztek, hogy az uzsora az ékszerész tulajdonát tartja. Klug ezután, számos hasonló eset terhelésén lekiismeretét, Amerikába szökött, társai azonban bennmaradtak a csárvában s ma vonták őket uzsoráskodás illetve sikkasztás miatt felelősségre Czáran István ítélő táblabíró elnöke alatt a budapesti büntető törvényszék. A vádlottak, mivel Klug jónak látta kéréket ovidni, Dröhlich Samu, továbbá Fok Richárd és Steiner Henrik szönyegkereskedők voltak, akik azóta szerencsésen csödbe kerültek.

Ifju Görgey Kornei a miatt emelt panaszt, hogy Csáky Gyula gróf által elfogadott 1100 forintos váltót adott át Klugnak, aki azt Fok és Steinernél számította le, Klug kapott 400 forint készpénzt és 400 forint áru szönyeget, mit elzálogosítva mindössze 200 forintot adott Görgeynek.

A két szönyegkereskedő ellen ezenkívül a pazarlása miatt gondnokság alá helyezett s elmebetegnek nyilvánított Stein Imre is panaszt tett, hogy 2400 írtos váltója ellenében három darab szönyeget kapott, melyek testvérek között megriek 100 forintot, legalább csak annyit kapott érték. A mai végtárgyaláson Dröhlich azzal védekezett hogy neki sommi része sem volt a Tausinger-féle ékszervásáriásokban, ott Klug közvetítette a csereberét. A törvényszék fel is mentette Dröhlichet a sikkasztás vádjá alól. A két volt szönyegkereskedő nem volt ily szerencsés, jöllehet könyveikkel bizonyították hogy Stein Imre-nek nem három, hanem tizenhárom darab szönyeget adtak, a Görgey-féle uzsora alól nem tudták tisztázni magukat, mert éppen könyveik vallottak ellenük. A törvényszék ennél fogva Fok és Steinert egy-egy hónapi fogházra és 100-100 forint pénzbüntetésre ítélte.

RENDORI HIREK.

— Életunt munkás. Walek Venczel csehországi születésű 58 éves munkást nagyon elkésertette folytonos betegeskedése. Dolgozni már alig tudott és azért igen sokat küzdött a nyomorral, amirehöz még az is hozzájárult, hogy kedvese, akivel már 20 év óta együtt lakott, mindig szemrehányásokat tett neki nyomorgásuk miatt. A szerencsétlen ember annyira elkéseregett, hogy ma reggel lakásán egy nagy

konyhakéssel balmollébe szurt. A segítségül hívott mentők még élve vitték a Rókus-kórházba.

— Sikkasztó könyvelő. A rendőrség ma délelőtt letartóztatta a «Hygiea» fém- és ipar r. t. egyik hivatalnokát, Spitz József husz éves dengeledi születésű könyvelőt, aki a váliatát kárára ezer háromszáz forintot sikkasztott. A sikkasztást úgy követte el, hogy Spitz Sándor és Sebök Jakab üzletlelek neveit csekkeken hamisította és 2-300 stb. forint erejéig beváltotta. Sikkasztásait már egy pár hónapja üzi, vallomása szerint nyolcszáz forintot a lóversenyen vesztett el.

A Duna titka.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A temételen sok titok közül, melyet a Duna mélységes torka örökre elnyel, ezek közül bocsájtott utjára egyet ma reggel a hőmpölygő folyam.

Kora reggel, az összekötő vasúti hid pesti oldalán vetett ki a Duna magából egy feloszlásnak indult holttestet. Idősebb férfinek látszott, zsebeiben leveleket találtak és egy névjegyet, mely elárulta a holttest kilétét. A névjegyen az állt.

Gutheil Ádám

nyugalmasított tanár

Garay-tér 16. sz.

Szomorú história tragikus bejejezése ez az öngyilkosság.

Gutheil Ádám hosszú éveken keresztül a budapesti vakok intézetének volt a tanára, melytől csak a legutóbbi években vált meg a sok érdemű tanférfi és nyugalomba vonulása után azzal tisztelték meg, hogy tejjes nyugdíjat adtak neki.

A koros ember mindvégig a legharmonikusabb családi életet élte. Idősebb leánya Iona, Luger Kamillo besnyői földbirtokos neje, Dóra leánya fővárosi tanítónő.

A boldog családi életet nem zavarta anyagi gond és az érdemein pihenő öreg ur állandóan életvidor volt.

A mult év áprilisában ezután árny borult a verőfényes családi életre.

Gutheil megtörve, betegesen kísérte utolsó útjára a feleségét, a temetőbe.

Ez a csapás borzasztóan megviselte a lesújtott embert. A legideálisabb házastársak voltak, szerették egymást, ami az örökös békés viszonyt teremtette meg közöttük. Még egy két év előtt ülték meg az ezüstlakodalmat és a huszonöt éves fordulókör is csak annyira igaz szerelemmel voltak egymás iránt, mint huszonöt évvel ezelőtt.

A koros embert a csapás állandóan betegé tette, régibbkeletű idegbaja elhatalmasodott rajta és maji ingerülten, haragosan beszélt környezetével, vagy elmélázott, elmerengett a felesége arc-kepe előtt.

Az utóbbi időben rendkívül kikezdte idegbaja, úgy hogy háziorvosa minden nap felkereste.

A legutóbbi két hét óta feltűnően zárkózott volt, nem beszélgetett és a kérdésekre rövid válaszokat adott.

Az elmúlt vasárnap este, eltérően szokásaitól, azt mondotta Dóra leányának, hogy elmegy sétálni és mikor beért szobájába, hogy ernyőjét magához

vegye, öreg cselédjük még jó éjt kívánt a tanárnak, amire az szomorú, bánatos hangon köszönt az öreg asszonynak.

— Isten áldja meg Mari, jó éjszakát . . .

Többet nem látták.

A telepatia híveinek írjuk le ezt a különben igen megható esetet.

A család egyetlen otthon levő leánya, Dóra, aki szorongva várta haza egész éjjel és hétfőn egész nap az apját, ezen az éjjelen megálmolta az apja sorsát.

Álmában a Dunát látta, benne az atyja fuldokolt és előtte halt meg.

Az álmódás után ijedten riadt föl a meggyőtrött lelkű leány a fekhelyéről és zokogva mondta el álmát, hű öreg cselédjüknek.

— Meglássza édes Mari, apa a Dunába ugrott.

A tragikus véget ért tanár holttestét beszállították a rákos-kereszturi új temető halottas-bázába.

KÜLÖNFÉLEK.

Az Esti Hírlap mai, június 23-iki sorsolásáról szóló értesítést a 6-ik oldalon közöljük.

— Afférek. Sima Ferencz csődügyét ma tárgyalják a képviselőházban. Ezzel az ügygel lapunk más helyén részletesen foglalkozunk. Abból kifolyólag többféle turlódás támadt a vele foglalkozó képviselők közt. Az összeférhetlenségi bizottság egyik ellenzéki tagja, Rátkay László, az ismert népszínműíró, már az ülésen bejelentette a lemondását, most pedig úgy beszélnek, hogy az összeférhetlenségi bizottság többi tagja is lemondani készül. A Sima-ügy affért is vont maga után. Ugron Gábor mai beszédében ugyanis, a többek közt, ez a passzus is foglaltatott:

— Legyenek bírák a bizottságokban és ne kopókl!

Ezt az összeférhetlenségi bizottság több tagja, nevezetesen Rudnyánszky Béla, Dózsa Endre, Ragályi Béla és Apáthy Péter sértőnek találta s Ugront Gajary Ödön és Forgách Antal gróf által kérdőre vonatta, hogy kit értett a »kopók« alatt? Mire Ugron Gábor így felelt:

— En e kifejezést senkire sem vonatkoztattam és csak az eljárásra értettem.

Ezzel az ügyet békésen elintézték. Egy másik affért Polónyi Géának a tegnapi fővárosi közgyűlésen tett ama nyilatkozata vont maga után, hogy Heltai Ferencz valótlan állított. Polónyt is Gajary Ödön és Forgách Antal gróf keresték fel s felelősségre vonták az említett szavai miatt.

— En csak azt mondtam, felelte Heltai küldöttséinek Polónyi Géza, hogy az állított valótlan, aki Heltainak ezt mondotta. Megjegyzésem tehát nem Heltaira vonatkozott.

A megbízottakat ez a kijelentés megnyugtatta és a további eljárást szükségtelennek találták.

— A méterrendszer jubileuma. Tegnapi volt száz éve annak, hogy a méterrendszert behozták Franciaországban. Ez a forradalmi időszámítás szerint Mseiidor 4-én, a hetedik évben, vagyis 1799 június 22-én volt. Amint tudva

Naponta 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnaponként 400 koronásat. Az összes egy hetilapszámok, akár megnyerték az 50 koronásértéket, akár nem, tovább játszanak a 400 koronára.

van, a métermérték alapjúl a föld-meridiánusnak egy negyeddét vették. A különféle számítások egy év, kilencz hónap és tizenégy napig tartottak. E szerint a méterrendszer június 22-én ült meg százéves születését. Hivatalosan azonban csak 1801-ben rendeltek el az új mérték használatát.

Bányászzerencsétlenség. Liptószentmiklósi tudósítónk táviratozza: A dubravai antimon bányában tegnapi óriási szerencsétlenség történt. Eddig még ki nem derített okból nagymennyiségű kőzet leszakadt és lóbb bányász maga alá temetett. A mentési munkálatokat azonnal megkezdték. Hogy a szerencsétlenségnek hány emberélet esett áldozatul, még nem tudják. A hatóság szigorú vizsgálatot indított.

Egyházi kinevezések. A király Zvada Ferencz jablonkai plébánosnak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett mérküti címzetes apátságot adományozta, továbbá Kramara János kis-ugyocsi, Lovaszert János kochanózi és Biringer Adám kolossi plébánost a nyitrai székeséptanulmányozó kanonokjává nevezte ki.

Költőzködő posta. A magyar királyi posta- és táviratigazgatóság közödméremre hozza, hogy a második körlet, a központi statisztikai hivatal épületében lévő 23. számú posta- és táviratüzem e hónap 26-án a második körlet Margit-körút 3. számú házába költözik át.

Loubet elnök arcképe. A párisi világiállás képzőművészeti ártánán négy francia művész fogja kiállítani Loubet elnök portraitját. Chaplain bronzéremt készített Loubet-ről, Denys Puech mellszoborban örökíti meg az elnököt, Henry Laort fába fogja vésni arcvonásait, Bonnat pedig nagy olajfestményt készít róla. Mínd a négy művész megkapta már a hivatalos megbízást.

A magyar államvasutak új igazgatója. A magyar királyi államvasutak új igazgatójává a minap elhunyt Czizly János miniszteri tanácsos helyébe, a kereskedelmi miniszter a mai napon Stetina József dr. kereskedelmiügyi miniszteri osztálytanácsost nevezte ki.

Stetina József 1855. július 9-én született Tapolezán. Gimnáziumi és jogi tanulmányait a fővárosban végezte. 1883-ban nyerte el a jogtudori oklevelet a budapesti egyetemen. Két évvel előbb 1881-ben nevezték ki a kereskedelmi miniszteriumba fogalmazó gyakornoknak, ahol még abban az évben fogalmazó, 1887-ben miniszteri titkár, 1895-ben címzetes miniszteri osztálytanácsos és 1896-ban vasúti ügyek szakosztályának vezetője lett. A miniszteriumban mostanáig a II. ügyosztály élén állott. Vasuti ügyekben kiváló szakértelmű, akinek maradandó érdemei vannak a főváros közúti vasutainak fejlesztése és oly nagyszabású kiterjesztése körül. Stetina közszereplésének átvend a fővárosi polgárság és pályázati körében. Kinevezetésének alig terjedt híre a kereskedelmi miniszteriumban, a kebelheli ügyosztályok főnökei és tisztviselői mind testületileg tiszteltek az új igazgatót, aki a m. kir. államvasutaknál az általános igazgatósági ügyosztály vezetését veszi át. A miniszteriumban az ügyosztály élén Stetina utódja Papp Árpád dr. miniszteri osztálytanácsos lesz.

Óvatosság.
— Miért építettél a házban mindent olyan kezesnyere és szűkre? Az ablakokat, ajtókat, folyosókat, lépcsőket?
— Tudja kérem, attól félttem, hogy rongorát csempésznek be a házba.
— Nem tagadják meg magukat.
Viktória Augustina német császárné tegnapielőtt meglátogatta a berlini műkiállítás és nagy érdeklődéssel járta be a

termeket. Sok kép előtt tart dicsőítő megjegyzést, de a magyar Horovitz remek arcképeit különösen megragadták a figyelmét. Kellemetlenül hatott azonban a császárnéra a női közönség tolakodó kíváncsisága, amelylyel léptenyomon követtek és körülfogták. A felügyelő személyzet gondoskodott ugyan a termék elzárásáról, de ez se használt mert a hájos és gyöngéd hölgyek nem ismernek akadályt, amikor a kíváncsiságuk kielégítéséről van szó.

Szükségtelen.
Fényképezés: Nyájás arcot kérek...
Hölgy: Óh, szükségtelen. A vömnök szántam az arcképeimet.

A szónokló Marchand. Marchand, az Afrikából hazatért nagy francia- a napokban meglátogatta szülővárosát Tholssyt (Ain departement.) Ez alkalommal nem csupán szülővárosa, de az egész környék lakosainak tüntetett mellette. Marchand rövid hazafias beszéddel üdvözli a tüntetőket, akiket egyetértésre intett. Így végezte beszédét:

— Ép úgy mint hajdan a hittérítők az ellenséges törzsek közé mentek, hogy az ur békéjét hirdessék, úgy szeretném én is a jelenleg hazánkban lévő két ellenséges párt közé állani, a haza békéjét hirdetni és azoknak, kik minket ellenségként tekintenek, ezt mondani: „Mit cselekedjétek, hiszen mi mindnyájan francziák vagyunk, tehát testvérek és nem ellenségek!” Mi a Nius expedíció katonái jól tudjuk, hogy mely ellenséget kell leküzdödnünk, ez küllenség; Sorakozzunk és várjunk egy ellenséget, amely biztosan és rövid idő múlva meg fog támadni, mert azt hiszi, hogy elérkezett a rablás órája, mivel nem vagyunk egyetértésben!

Dívatosan:
Fiatal ember: Akar az enyém lenni?
Fiatal leány: Mondja csak: szeret ön, vagy csak felosztom akar venni?
A „Hódoló díszlevonulás” Eisonhut Ferencz orinai körképe látható Városigeti, Andrássy-ut végén reggel 9-től este 7 óráig. Belpódjí 50 kr. gyermek legy 30 kr.

SZINHÁZAK.

Kreosányiék a Székelyföldön.
A marosvásárhelyi közönség nagy pártolásban részesíti Kreosányi Ignáczt jeles társulatát. Legújabbban a „Görögabszoluta” és a „Suhanez” című operettek kerültek színre, s a közönség zajosan ünnepelte Amon Margitot, aki mint Aspázia és mint Jozsi gyerek egyaránt elemében volt. Mellette Anday Blanka, Aidor Juliska, Polgár. Békési, Ligethy, Szabó és Mátrai is tetszetek. A „Váljunk e”-ben Hahnel Arankát, Réthey T. Csige Böske és Mátrai emeli ki tudósítónk. A jövő héten Thury Elemér és neje Csige Böske jutalomjátékára („A bol unatkozna”) nagy készülődéseket tesz a műpártoló közönség.

Kolozsvári primadonna válság.
Megemlítettük, hogy Perényi Margit, a kolozsvári Nemzeti-színház primadonnájának szerződésének felbontását kérte. Nagyváradi irják lapunknak, hogy a primadonna válság nem ért véget és hogy az igazgatóság Perényi Margit helyében Bikel Irénit, a Magyar Színház tagját készült szerződíteni.

Az Esti Hírlap sorsolása.

A csütörtöki lappéldányainkra való sorsolás ma pénteken délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.
Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a **június 22-iki csütörtöki** kelettel kibocsátott összes lappéldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.
Nyerőnek kihuzatott a **napi 50 koronás nyereményre**

a június 22-iki csütörtöki DE-782

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja

Fel nem vett nyeremények.
Nem jelentkeztek még nyereményekért a huzástól számított tizennégy nap alatt következő nyerő számok tulajdonosai:
a június 17-iki CC-744
a június 19-iki CF-954
a június 21-iki CA-327
számu lapokra esett 50 koronás nyereményekért és
a június 16-iki DC-222
számu lapra esett 400 koronás nyereményért.

KÖZGAZDASÁG

Keleti Kereskedelmi Akadémia.

A Hivatalos Közlöny mai száma egy új kulturális intézmény felállítását jelzi. A Keleti Tanfolyam, mely egyébként már nyolcz év óta végzi keleti kereskedelmünkre nézve oly annyira fontos feladatát, szervezésében kibővült, főiskolai jellegűt kapott és a mai naptól kezdve mint Keleti Kereskedelmi Akadémia szerepel. A bécsi, berlini, nápolyi és párisi keleti intézetek mellett ime nekünk is van egy magasabb fokú keleti intézetünk, melynek predestinált hivatása, hogy a magyar ipart és kereskedelmet a Kelet piacaira terelje. Néhány éve csak hogy Falk Miksa áll ez intézet felügyelő-bizottságának az élén, aki azonkívül hogy számos előnyt juttatott az intézetnek, arra is kiterjesztette figyelmét, hogy a hallgatók eddigi szűk működési körét kiterjessze, és hogy konzulátusainknál is nyerjenek alkalmazást. Buzgó munkatársa volt eme törekvéseinek az intézet igazgatója Kunos Ignác dr. is, az ő buzgalmuk eredményezte azt, hogy a Keleti Kereskedelmi Akadémia végzett hallgatói előtt a muzeumi kirendeltségeken, a Magyar Folyami- és Tengerhajózási Társaság keleti kikötőiben való alkalmi ztatáson kívül konzulátusaink ajtaja is megnyíltak. Ez a főintézet a Balkán államok keleti nyelvein kívül, jogi, kereskedelmi, népmiszei, és konzuli ügyek tanulásával is foglalkoznak. Oly nemzedék kiképzése a főcél, mely Kelet országában öre, propagálója és hivatott képviselője legyen a magyar ipar és kereskedelem érdekkörének.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. Bőséges kínálat s jó vetékedv mellett ma 10,000 mm. buza kelt el tartott napi áron.

A következő buzaárak kerültek forgalomba:

Tiszavideki	200 m.	79.8	frton
"	100	78.5	10.50
"	300	78.	"
"	1000	79.	1.30
"	500	79.	10.20
"	1300	78.5	10.17 1/2
Dunavideki	3440	74.4	9.75
Becskerek	2160	75.5	10.-
Szerb	800	77.5	9.-
Bajor	700	79.	8.25
Heves	400	81.	10.50

Egyéb gabonaműveken mérsékelt forgalom mellett rozs és zab tartott tengeri vártalmivel olcsóbb.

A határidőpiacon magasabb, külföldre szilárdabb.

Kötötték:

Buza októberre	9.53-9.61
Rozs októberre	7.58-7.68
Tengeri júliusra	4.84-4.62
Zab októberre	5.84-5.81

A budapesti értéktőzsde. Az előtőzsde változatlan külföldi és bécsi jegyzésekre csekély üzlet mellett nyugodt irányzattal folyt le, az árfolyamok a g változat, az általános hangulat tartott maradt.

Az előtőzsden előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 354.60-355.10, magyar hitelrészv. 382.50-., osztr.-magy. állam. vasut részv. 344.-., deli vasut részv. 68.-., leszámitoló-bankrészv. 244.-., rimamurányi vasut részv. 311.25-., közuti vaspálya részvény 370.-., városi villamos vasut részvény 217.25-., frton.

Zárulokor maradt: osztrák hitel részvény 354.60, magyar hitelrészvény 383.-, osztr.-magy államvasut részv. 343.90, déli vasut-részvény 68.-, leszámitoló-bank részvény 244.25, rimamurányi vasut-részv. 301.-, közuti vaspálya részvény 370.-, városi villamos vasut-részvény 217.25 forintot.

A gabonaüzlet Bécsben. Az esős időjárás megszilárdította az irányt.
Jegyzetek:
Buza őszre 9.64-65
Rozs őszre 7.84-85
Rozs tavaszra . . . . .
Tengeri jul.-aug.-ra 4.91-92
Zab őszre 6.12-14
Az értéktőzsde Bécsben. Az előtőzsde, mérsékelt forgalom mellett az irányzat tartott maradt.
Jegyzetek:
Osztrák hitelrészvény 354.50, magyar hitelrészvény 382.75, magyar aranyáradék 119.10, magyar koronajáradék 96.40 anglo-bank 151.60, osztrák-magyar államvasut részvény 343.80 forintot.

REGENY.

A hadnagy (Francia regény.) 15

Arra kérte unokafivérét, hogy magyarázzon neki a csillagokról, s most ott hallgatta figyelmesen, fölemelt fevel, de mégis fájt neki egy kicsit, hogy régi jó ismerőseit, a csillagokat, most oly egészen más szempontból kell néznie s azért annyit mondott:

— Nem érzed te is azt Jean, mikor ezeket a fénylő arany pontokat nézed, mintha száz meg száz szem tekintene rád, ami akaratlanul is elgondolkozásra bírja az embert?

De ha a hadnagy beleveggyített is a magyarázatba néhány költőibb részletet, néhány legendát, azért, mint természet-től fogva lelkiismeretes ember, azt gondolta magában, hogy ha magára vállalta a magyarázást, akkor eleget is akar annak tenni s nagy buzgalommal fejtegette a csillagok távolságáról, nagyságáról, anyagáról szóló tanokat s közben észre sem vette, hogy mi mehet végbe a leány lelkében.

A mai este is egyik olyan időpont volt, amit a fiatal leány kijelölt határ gyanánt a várakozásban.
Ott ült a kölépcsőn, fejtét a magyarázatban álló fokokra nyugtatva, miközben Jean néhány lépcsőfokkal lejjebb állott, a két néni pedig a teraszon könyökölt és mosolyogva nézte őket.
A virágok illata összeolvadva valami nagyon édes lehelettel töltötte be a levegőt.

A nap világossága még nem enyészett el egészen, várni kellett, hogy a csillagokat látni lehessen.
A tudományos kérdések mellett azonban Thérèse lelkében egy másik kérdés emelkedett föl fenyegetően, idegesen, türelmetlenül:
Ha ma este nem beszél, hiszed-e, hogy valaha is fog beszélni? gondolta magában.

S mintha csakugyan azt a percet akarta volna döntő pillanattá tenni, azt mondta magában, hogy az lesz a sorsukat elintéző szó, amit Jean most fog mondani.
Feszült figyelemmel leste Jean szavát. Az ég gyorsan sötétedett s mintha egy fátyolt vont volna el valakit, a csillagok oly hirtelen tűntek elő.
Ekkor Jean hangja egyszerre így szólalt meg a csendben:
— Mit látsz most magad előtt Thérèse?
Ha az ember álmodezik, minden hang megriasztja.
(Folytatása következik.)

Feloldó szerkesztő: Kálnoki László.

Minden szó ára 2 kr.
Czímért külön 30 krajczár.

Apró hirdetések.

A hirdetési díj levéljegyekben is befizethető.

Szép hölgy!
Az élet delelőjén vagyok és pénzem is van. A nyár derekán külföldi utra szeretnék menni szórakozás céljából. Ki tudna velem? Feltehetően csak egy, hogy bájos ismeretlen kívánja, hogy nőül vegyem. Arcképes leveleket vár, a kiadóhivatalba. Czímikus. 5029

Eladó nyarató.
A főváros budai oldalán gyönyörű fekvésű, pompás berendezésű, a legnagyobb luksussal épített, országos téri lakásnak is alkalmas egészen új nyarató, eladó. Kérdezősködni a kiadóhivatalban. 5024

Olcso és világes
szopát keresek. Szívcs ajánlatok az ár megjelölésével «Szoba VI.» jelleg alatt az «Esti Hirlap» kiadóhivatalába kérem. 5022

Élegánsan bútorozott, külön bejárati szoba az Opera közvetlen közelében, a Lázár-utcában kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5037

Bizikli, valódi, finom The royal enfilád gyártmány, tíz és fél kiló súlyú, teljesen új uti verseny gép, elutasítás miatt olcsón eladó. Czím az Esti Hirlap kiadóhivatalában írható meg. 5038

Czipésznek való Czilindergép keveset használt, elutasítás miatt olcsón eladó. Czím a kiadóhivatalban. 1011

Joghallgató,
Ki az összes középiskolai tantárgyak megtanulására képes, utmagtúl beszél, a szünet ide tartama alatt elvállal egy-két kisebb középiskolai tanulót, hogy őket pályázásra előkészítse. Az illető jó modoru és jelen; leg is előköltő háznál működik. Igényei nem nagyok. Ajánlatokat «Sikeres vizsga» jelleg alatt a lap kiadóhivatalába kér. 5007

Sugár növény
karcu, csinos, vagyonos fiatal ember ismeretség hiányában ez uton akar ismeretséget költü. Vig kedélyű, szép leány, vagy fiatal asszonnyal. Házasság nincs kizárva. Arcképpel ellátott levelek (diszkrezió biztosítva) a lap kiadóhivatalához «Utam» czímen küldendők. 5033

Hirdetések és előfizetések az „Esti Hirlap”

részere elfogadjának a kiadóhivatalban
Honvéd-utca 4. sz

Erdélyi János népmeseit keresem, az első, eredeti illusztrált kiadásban. Ajánkozások, az ár megjelölésével «Gyűjtő» czím alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5031

K. Em.
Köserőséget okoztál nekem kedden, miért vagy oly kegyetlen. Ez ezért légyottot levélileg tudós, addig aligba találkozzunk. Legyeled türelmetlenül várja a te kis szökéd, ki zálogodat órájában hordja. 1016

Jóvedelmező
és tartós foglalkozásra lehet szert az «Esti Hirlap» elárúsításával minden férfi, asszony és 15 évnél idősebb nő vagy leány. Jelentkezési idő d. e. 8-11-ig, d. u. 2-4-ig a kiadóhivatalban. V., Honvéd-utca 4 szám.

Vadász önkéntes
keres vadász önkéntesi teljes felszerelést, kéz alatt. Czím a kiadóban. 5040

Cseresznye, megy, szamóca, sárga barack, málna, dinnye, körte, áfonya, dió, ringlotta stb. halózására kitűnő receptekkel bírok. «Befőzés» czím alatt tessék a kiadóban kérdezősködni. 5041

Zongora termeinkben
Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán.)
ZENEPALOTA
a legjobb híru zongorák
állandó dus választékban.

Erard **Feurich**
híres párisi és londoni zongora-gyár (Szállítója az angol királynőnek és az egész királyi családnak) egyedüli képviselője, valamint a **Sternberg Armin és Testv.** hangszergyár, cs. és kir. udv. szállító.
Budapest, Kerepesi-ut 36. szám.

Aki naponként
50 koronát
és hetenként
400 koronát
akar nyerni, az vegye meg az
Esti Hirlap-ot.
Száma mindenütt 2 kr.

Biztos eredmény.

Apró Hirdetések

„MAGYAR HIRLAP”-ba

legcélszerűbben adhatók fel a „MAGYAR HIRLAP”

bérmentes hirdetési levelezőlapjain,

melyek 20, 30 és 60 krajczárért minden dohánytőzsdében kaphatók

20 krajczárért 10 szóig érvényes, czímnélküli hirdetésre.	30 krajczárért 15 szóig érvényes czímnélküli hirdetésre.	60 krajczárért 15 szóig czímmel vagy 30 szóig czímnélküli hirdetésre.

Biztos eredmény.

Kényelmes és gazdaságos

Időt megkimélő eljárás.

Hová menjünk este?

SZINHAZAK

Budapest, 1899. június hó 23-án:

Vígsház.

A férj vadászni jár.

Böszörményi felvonásban: Irta Georges Feydeau, Ford. Mihály József

Személyek:

Duchotel	Hegedűs	Latour	Nikó L.
Léontine	Lányos	Babet	Boro
Morillon	Tapolczai	Bridois	Gyöngyi
Moncet dr.	Goth	Polgári biztos	Nánássy
Cassagne	Szerényi	1-ső rendőr	Kassay

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Műsor.

Éjszaka: Arany kakas. Vasárnap: A férj vadászni jár

Fővárosi nyári színház

(a Krisztinavárosban.)

Megázott Amor.

Nagy operetta 3 lev. Írták: Prével és Liorat. Zenéjét szerzette Louis Varney Ford, Makó Lajos és Makai Emil.

Személyek:

Pampinelli	Krómer Jenő	Lauretta	R. Réthi Laura
Cascario	Juhász Sándor	Fritella	Sziklai Szeréna
Asonió	Paragó Odón	A zárás bírónője	Juhászné
Carló	Szende Anna	Francesca	Csanádi Mari
Catarina	Szakácsné		

Kezdeté 7 órakor.

Városligeti szinkör.

Igazgató: Feld Zsigmond

Két ember tragédiája.

Érdekes fővárosi énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Feld Máttyás. Zenéjét szerzette Fodor Karnaay. Kezdeté 7 órakor.

Ős-Budavára

LITTLE TICH

Uj alakításokkal, uj kúpiékkal

Little Tich mint

Loie Fuller parodia.

Belpódij este 7 óráig 30 kr. ezután 50 kr.

Mérsékelt árú belpódij jegyek a dohánytűzsdékben

SOMOSSY MULATÓ

ALBRECHT FERENCZ bérlő.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdeté fél 9 órakor, vége 12 órakor.

Ma először

„Salon-Pitzberger“

Operette 1 felvonásban Offenbach J.-tól.

Blasel Károly urral mint vendég.

Továbbá szenzációs sikere a párisi beutának

„La belle Jane Valdér“

az ő szecesszionisztikus, plasztikus állásaiban

ugymint a bájos

MISS CHARMION

nek egyetlen és felülmúlhatlan előadásában:

«Levetkőzés a levegőben» vagy «Egy boudoir-jelenet a léghintán.»

Az ujkor legdivatosabb, legpikánsabb és legbájosabb látványossága,

Les Welton, Les Jové

és a kitünő júniusi műsor.

Commerce-kávéház.

VIII., József-körút 55. sz.

Ma és minden nap RACZ LACZI,

az öreg RACZ PÁLI 30-ik és hangversenyező.

Uj! Nagy opera-egyveleg. Uj!

57 modern opera és operettből összeállította és elrendezte Laczi Laci. (Előadás egy óráig tart.)

Családok összejövetele.

Szemes látogatásért esd. KALDOR ZSIGMOND kávé

Ős-Budavári nagyvendéglő

Kitünő magyar konyha, valódi borok, városi árak. Az „ARANY KAKAS” vendéglő városi gyönyörű kert-helyisége, VI., Gyár-utca 8., Andrassy-ut és Király-utca között. Lantos D. Adolf.

„Zöld vadász“

Budapest legnagyobb kert-helyisége, 5000 személy befogadására alkalmas. Naponta nagy Varieté-előadás

Chorini, Fürst és Baumeister egyesült külön társulatával. Változatos, teljesen szolid műsor. Szünet közben egy híres cigány-zenekar hangversenye.

Táncmulatság

a nagy teremben, szabad bemenettel. Kitünő italokról, góliát malata- és dupla márcziusi sör, a királyserfőzdéből, ugyisint kitünő ételekről és pontos kiszolgálásról gondoskodik

A bajor söresarnokban

ezelőtt Vörös macska

a közönség javára a korszellemnek megfelelő polgári ékező csarnokot rendeztünk be, és pedig

25 kr. leves marhahus, főzelek külön hússal, tézsa, kenyér. 12-3 óráig

15 kr. minden hétfőn és csütörtökön este 7 óráig

20 kr. minden kedden és pénteken este 7 óráig

Előfizetés vacsorára havonta 4 frt 50 kr. Valódi erdélyi hamisítatlan bor 1 liter 40 kr. — Szigorú női kiszolgálás. Minden este zenehangverseny Vellivard karmester közreműködésével. Bessen partizásért esd az igazgatóság.

Hirschkron Gyula

„Szarvas szállodája“

Olcsó, kényelmes és tiszta szobák

50 krtól feljebb.

Szövetség-utca 4-ik szám a. Wekerle kávéház mellett.

A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőbe utazó t. cz. vendégeknek szolgálnak, hogy

KERTESZ TÓDORNÁL

az idényszerű cikkek, u. m. hirtágyak, turista-képek, tornaszerek, croquet és Lawn-Tennis játékok, Lig um Sanctum golyók, kugli bábok, Flaubert-fejyverek, lampionok, gyermek-velocipédok, továbbá szódavíz-fegyverek és kávégecek, utbőröndök, halászó szerek. stb. bevásárlását hétköznapokon sziveskedjenek eszközölni, minthogy

KERTESZ-nél vasárnap zárva van.

Olcsó valódi arany ezüst-nemű be

vásárlási forrás

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zsebrórák 5 forinttól 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás uj ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és óras czég

Budapesten, IV., Váci-utca 4.

a zsibarus-utczával szemközt.

Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A „Magyar Könyvtár“ 120 száma.

Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja: Lampel Robert (Wodianer F. és fia.)

Az addig megjelent 120 szám együttveve havi 1 irton részletfizetésre is kapható. Az első részlet kifizetése után a 120 szám egyszerre szállítatik. Egyics szám ára 15 krajczár.

1. Katona József. Bánk-bán. (Beöthy Zs.)
2. Maupassant. Apró elbeszések. (Tóth B.)
3. Berzsenyi Dániel válogatott ödái.
4. Coppée. A kovácsok szerelméje - más elb. költ. (Radó A.)
5. Kisfaludi K. A kerék. (Beöthy Zs.)
6. Sipulusz. Humoreszek. De amicis. A por. (Tóth Béla.)
8. Zrínyi. Szigeti vészedelem. (Bánóczy.)
9. Maurier-Potter. Trilby. (Fai Béla.)
10. Csokonai. Dorottya. (Négyassy.)
- 11-12. Arany János válogatott balladái. Isk. k. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélők tára. (Radó.)
14. Petőfi. Uti rajz.
15. Dumas. A kaméliás hölgy. (Szemere Atilla.)
16. Szomaházy István. Lánytörténetek. (Bánóczy.)
17. Francia elbeszélők tára. (Ambrus.)
18. Rovetta. A becselének. (Radó.)
19. Kisfaludi Károly válogatott költeményei. (Bánóczy.)
- 20-21. Shakespeare. Szantiván-éji álom. (Arany János.) Isk. kiad.
22. Kármán József Fanni. Magyaranyai. (Bánóczy.)
23. Byron. Manfred. (Abrányi Emil.)
24. Agai Adolf. Viola Ver. (Fai Béla.)
25. Sardon és Najac. Vajunk el. (Fai Béla.)
26. Deák Ferencz 1861-iki leirati beszéde.
27. Aischylosz. A lolánczolt Promethész. Zilahy K.)
28. Bársony István. Vadasz-történetek.
29. Murger-Barrière. Bohémélet. (Radó A.)
30. Béla király nevien jegyzőének könyve. (Szabó-Miska.)
31. Moliere. Dandin György. (Hevesi.)
32. Graca György. 1848. márczius 15.
33. Bourget. Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. Szabolcska Mihály. Versék.
35. Turgenyev. Az ötödik kerék. (Sz. Nögáll J.)
36. Kossuth Lajos. 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. Flammarion Csillagos-esték. (Tóth Béla.)
38. Tóth Kálmán. A király házasság.
39. Droz. Az ur, az asszony és a hába. (Beri Gy.)
40. Vercel Arnold. Kivárosi történetek.
41. Ibsen. A négyüzlő. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ költészete. (Kardos.)
43. Schiller. A messianai monyasszony. (Váradi A.)
44. Petőfi. Elbeszélések és hírlapi cikkek.
45. Poe. Rejtélyes történetek. (Tóth J.)
46. Jókai. Emlékbeszéd Rudolff trónörököséről.
47. Koza Andor. Vi. elbeszélések.
48. Butti. Az erkölatelen. (Tóth Béla.)
49. Petőfi. A loja és levelei. (Jókai.)
50. Tennyson. Arden Enoch. (Lőrinczy Zs.)
51. Murai Károly. Huszárszerelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
53. Cavaliotti. Enekok éneke. (Radó Antal.)
54. Fay András válogatott mesék. (Baics.)
55. Szilagub. A madra. (Ambrózy D.)
56. Ambrus Zoltán. A hajó-öröktől.
57. Meyer Konrad. Egy szegény lu s enedese. (Hevesi.)
- 58-59. Jókai Hellvá.
60. Csehov. Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. Kölcsey válogatott be-szédei.
62. Yke. Ujjászületés. Amerikai regény.
63. Aldassy Antal. Pázmány Péter életé.
64. Falk Miksa. Erzsébet királynéről.
65. Ciceró. Az öregségről. (Fábián Gábor.)
66. Rudyard Kipling. Indiai elbeszélések. (Mikes I.)
67. Kabos Ede. A csegeri alpok.
68. Szalárdi János siralmas krónikája. (Angyal D.)
- 69-70. Arany. Toldi. Isk. k.
71. Moliere. A fősvény. (Hevesi Sándor.)
72. Jókai. A fekete ér.
73. Plutarchos. Perikles. (Kacsóvics K.)
- 74-75. Arany kisebb költeményeiből. (Moravcsik.) Isk. kiad.
76. Spanyol elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. Nansen. Éjen és jégen át. I. A fram utja. (Börök K.)
78. Ugyanaz. II. r. A szánut.
79. Gvadányi. A peleskei notarius. (Kardos.)
80. Braccio. Pietro Caruso. Verga. Paraszibecsület. (Radó A.)
81. Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés.
82. Coppée. Henriette. (Négyassy Margit.)
83. Matilde Serao. Lányok. (Tóth Béla.)
84. Sophokles. Antigone. (Kemény József.)
85. Abrányi. Márcziusi Calok.
86. Tolnai Lajos. A nagygyarok.
- 87-88. Arany. Toldi esteje. (Bánóczy) Isk. kiad.
89. Giacomo. Boros szerelem. (Radó A.)
90. Heltai Gáspár válogatott mesék. (Imre.)
91. Musset. Tizián fia. (Marquis Géza.)
92. Kielland. Elbeszélések. Ritok Emma.)
93. Wells. Virágok harca. I. rész. (Mikos Lajos.)
94. Wells. Ugyanaz. II. rész.
95. Kölcsey válogatott versei. (Négyassy.)
96. Boccaccio válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. Keleti Gusztáv. Markó-károly.
98. Francia elbeszélők. II. sorozat. (Ambrus Zs. és Négyassy M.)
99. Olasz elbeszélők. II. sorozat. (Tóth B.)
100. Jókai Mór. Szép Annyalka. (Iskolai kiadás.)
101. Arany. Az első lopás. Jókai ördöge. (Iskolai kiadás.)
- 102-105. Arany. Szemelvények. Toldi szerelme című eposzából. (Moravcsik Géza.) Iskolai kiadás.
- 106-108. Shakespeare. János király. (Arany J.) Iskolai kiadás.
- 109-112. Shakespeare. Hamlet. (Arany J.) Iskolai kiadás.
113. Papp Dániel. Lajos szeltem és egyéb elbeszélések.
114. Moliere. Botsinai doktor. (Gábfányi Arpad.)
115. Virág Benedek válogatott költeményei.
116. Murai Károly. Mese-mese.
117. Dr. Korchnáros Kálmán. Kerekparos Káté.
118. Farina. Erősebb a halálnál. (Tóth Béla.)
119. Öreg elbeszélők tára. (Ambrózy D.)
120. Cseréi Mihály. Híttórijája. Kiadja Angyal Dávid

Lampel R. (Wodianer F. és fia) könyvkereskedésének Budapest, Andrassy-ut 21. sz.

Megrendelő bárcza.

Alulírott megrendelem a „Magyar Könyvtár“ 120 számát 18 frt értékben. Kötelezem magamat mindaddig minden hó elsőjén havonként 1 irton fentnevezett czégnak befizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetés be nem tartása esetén a czég a részletet postai megbízás utján beszedi. A megbízás be nem váltása esetén a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.

Név és állás: Lakhely és kelet:

Kíváncsi és beküldendő.